

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falusi” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Elfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádios gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 14. szám.

Vasárnap, április 3.

Áldozó József festőművész kiállítása a Faluszövetségben.

Aki a maga emberségéből lett művész. — Áldozót a magyar falu ösereje dobta felszínre. — Az egyszerű földműves máris kiforrott művész.

A Faluszövetség nagytermét meleg, eleven, mozgó, színes falusi élet és levegő tölti be. Valami olyasféle, mintha a falu teljes egészében bejött volna a városba. Falusi házak, erdőszélén jágerek, arató emberek, pihenő földművesek, azután a rét, a mező, a határ, telehintve legésző, delelő állatokkal, munkában szorgoskodó férfiakkal, majd csendes bibliát olvasó öregek, hancurozó, varró

fiatal leányok, pántlikás vőfélyek, végül téli tájak, favágás, disznóölés, stb. Ezek nagyjában Áldozó József, a himódi földműves festőművész munkái. És úgy készültek ezek a képek, ahogy a jó Isten beleadta ebbe a csendes, szükségzavú emberbe azt a tehetséget, amely csak úgy sugárzik belőle. Ez az ember nem járta a festőiskolák lépcsőit, nem volt tanítványa nagy beérkezett divatos meste-

A tiszaderzsi levente egyesület márciusi ünnepségének műkedvelő gárdája.

Előadásra került Gyula diák: „Limanovai legenda” és Sándor Pál: „Ősi rögök” című színműve. A kép közepén Jeszeaszky Elek főjegyző, leventeoktató, az est rendezője foglal helyet. (Schwarz Benedek fényképész felvétele).

reknek (talán ez is a szerencséje, mert így nem nyomták reája az iskola bélyegzőjét), nem vett széles, nagykarimájú kalapot, nem fésülte hátra a haját, nem tett angol fapipát a szájába, mint a legtöbb, hanem megmaradt olyannak, amelyennek született, szegény földmivesembernek. Áldozót valami belső ösztön hajtja sokszor öntudatlanul is megfesteni, színekbe, vonalakba önteni, ami a lelkét megkapja. A himódi napszámos nemcsak faluja büszkesége már, hanem talán lassanként az egész magyar képzőművészeté, amely nagy várakozással és figyelő lélekkel tekint ennek az őstehetségnek további kibontakozása elé. Áldozó valósággal hiányt pótol abban a művészetben, amely elszakadt lassanként a természettől és amely a maga egyéni elképzeléseit legujjabban oly formákba juttatja kifejezésre, hogy a laikus emberben nem a lelki kielégülés, hanem a művészet megcsufolásának az érzelmét váltja ki. Áldozó pedig a magyar föld diadalát jelenti, fényesen igazolva azt a tételt, hogy a jövő egészséges fejlődését még a művészetekben is talán a falu fogja adni, amely valósággal erőtől duzzadó tartalva a nemzetnek. Áldozót is a magyar föld dobta ki magából, úgy, mint többi nagyjainkat. *Ezzel a kiállításával beérkezett a nagy mesterek sorai közé.* A *Faluszövetség* pedig büszke lehet reá, hogy a kapuvári kiállításon felfedezte a magyar barázdák között majdnem elkallódó értékét.

Áldozó József új irányt jelent a magyar festészetben.

Nem azzal, hogy nyakatekert, érthetetlen, hanem mert világos és egyéni, aki a természetet nem másolja, — nem mesterember — hanem művész a szó szoros értelmében, mert amit átszűrt lelkén, azt sokszor merész, de ragyogó formában adja vissza. Az összes szakértők, akik megtekintették kiállítását, mind megegyeztek abban, hogy *ragyogó, kivételes tehetség, akinek egy-egy képe szinte megdöbbentő közvetlenséggel és frissességgel mondja el, amit festője látott és érzett, olyan harmatosan, ahogy tanult festő csak ritkán tud látni és tolmácsolni.* Valósággal felfedezésszámba mennek képei. Így dolgozik ez az egyszerű ember, aki önmagától lépett a komoly fejlődés és az igazi művészpálya útjára. Áldozónak egész skálája van. Mi, akik láttuk az *Ernst-muzeum* és a *Nemzeti Szalonban* kiállított képeit, jóleső érzéssel állapítottuk meg óriási fejlődését. Minden képe más és más technikával van megrajzolva. Különösen a szín és a vonal érdekli. Egyaránt otthonos az olaj és a pastellben. Ez utóbbiban mintha erősebb lenne. Olyan eleven, derűs színeket hoz ki, hogy pastelljei még a szakembert is megtévesztik. Bámulatos kifejező erejét igazolja ez a kis történet. Megfestette édesapját olajban. A képet bevitte a kamarába és szemben az ajtóval állította fel. Amikor édesanyja belépett, megállt és rászólt az apjukra, hogy mit csinál ott. Amikor nem felelt, akkor vette észre, hogy tévedett, nem az ura, hanem csak a képe áll előtte. Áldozó tehát nem a madarakat, — mint a híres görög festő — hanem magát a feleséget, a régi léttársat tévesztette meg. És ez igazolja, hogy tökéletesen kiforrott művész, aki új irányt jelent abban a festészeti irányban, amely a falut, embezeit, szokásait úgy rakja vászonra, ahogy azok a maguk műveltében élnek és mozognak. Ragyogó szín-kompozíciója pedig újra előtérbe tolja azt az irányt, amely *Benedek Péter* óta született.

Ugy festek, ahogy látok és a lelkem sugja.

Igy mondja Áldozó, — majd hozzáteszi — összehunyorítom a szemem, egyet húzok és már megvan a kép. Ha nem tetszik, akkor felbehagyom. Gyorsan, határozottan dolgozik. Nem szereti, ha nézik. Ha képeiből, amelyeket már mindenfelé nagyon keresnek, pénzre tesz szert, akkor itt hagyja ezt a nagy várost és megy haza a maga

falujába, a sopronmegyei *Himódba*, hogy újra munkához lásson és dolgozzon a saját gyönyörűségére. *Ez az ember úgy fest, ahogy lát és ahogy a lelke sugja.* De maga az élete is változatos. Olyan, mint művészte. Szegény földmives családból származott. Gyermekkorában festéssel nem foglalkozott. A háboruban, mint 9-es huszár orosz fogságba került és a Kaukázusban három évig volt hadifogoly. A fogságból hazaérkezve szülőfalujában, mint napszámos kereste kenyerét. Volt summás, részes-arató, cukorrépaszedő, azután téglahordó, malterkeverő, hogy a végén festőművész legyen. Első munkáit 1924-ben mutatta be a *Faluszövetség* kapuvári kiállításán, ahol azok feltűnést keltettek. Majd Győrött és Sopronban rendezett a saját erejéből és az ottani sajtó támogatásával nagy-sikerű kiállítást, amely után most a székesfővárosban mutatkozott be, hogy kiforrott művészetével bizonyítsa a magyar föld termőerejét.

Áldozó az új színek és az új meglátások művésze, akinek képei dicsőségére válnak ennek a földnek, amely valamikor valósággal bővelkedett, ma pedig nagyon szűkölködik a nagy emberekben.

Szekeres László.

Harminc éves a Szőlősgazdák Országos Egyesülete.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete március hó 20-án harmincéves jubileumának megünneplésével kapcsolatosan tartotta meg rendezévi közgyűlését Budapesten, melyen nagy számban vettek részt politikai, közgazdasági és mezőgazdasági életünk vezetőifjai.

Kosinszky Viktor elnöki megnyitó beszéde után *Waldbott Kelemen* báró felsőházi tag, az *Országos Szőlő- és Borgazdasági Tanács* elnöke mondott ünnepi beszédet. Nekünk szőlősgazdáknak — mondotta többek között — nem szabadna ünnepelelnünk, oly kétségbeesítő helyzetben vagyunk, de mégsem szabad csüggednünk. A magyar bortermelést át kell menteni egy jobb időre, mi élni akarunk és élni akar a többszáz ezer főnyi magyar szőlőmunkásság is. De hogy eredményt tudjunk elérni, egy táborba kell tömörülni, mert mindenkinek az egzisztenciája forog kockán.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszéd után *Bereza Ernő* h. államtitkár, a földművelési miniszter üdvözlését tolmácsolta, majd *Somssich László* gróf, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* képviselője is hangzóztatta, hogy az OMGE mindig együtt küzdött és együtt fog küzdeni a szőlősgazdákkal. *Marschall Ferenc*, az *Országos Mezőgazdasági Kamara* nevében üdvözölte a jubiláló egyesületet és megállapította, hogy a magyar szőlősgazdák tragédiája az, hogy a tizenkét év előtti problémák még mindig megoldatlanok maradtak, melyeket most már véglegesen meg kell oldani. *Schandl Károly* Magyarország összes szőlővetkezeti nevében üdvözölte a szőlősgazdák egyesületét. Hangsúlyozta, hogy az állam még sokáig nem lesz abban a helyzetben, hogy a szőlősgazdák bajain teljes mértékben segíthessen, ezért *ünnepegtetés után kell a súlyos időket átélni*, mert lehetetlen, hogy a magyar bortermelés elpusztuljon. *Farkas Elemér* a *Fehérmegyei Gazdasági Egyesület* nevében hangsúlyozta, hogy a szőlősgazdáknak a magyar borkérdést politikummá kell tenniük. *Czobor László* az *Országos Kertészeti Egyesület* üdvözlését közzölte az ünnepi közgyűléssel.

A felszólalások után *Kosinszky Viktor* meghatott hangon köszönte meg az üdvözléseket, majd ismertette az egyesület múltévi munkásságát.

Az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reménységet fokozza. Ez leginkább elérhető a m. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, akpos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán nagy vagyonna tehet szert. *Hol nyerhet* most 30, 40, 50, 100, 200, vagy 300 ezer aranypengőt? A m. kir. osztálysorsjáték módot, alkalmat ad, hogy kisebb-nagyobb nyereségben részesüljön bárki, mert mindenkinek és az összes sorsjegyeknek egyforma a nyerési esélye. Az új sorsjáték húzása április 15-én kezdődik, tehát *próba szerencse!* Az első osztály sorsjegyek hivatalos ára: Egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő az összes főárusítóknál.

Az OKH meghosszabbította az 1930-ban folyósított exporthiteleket.

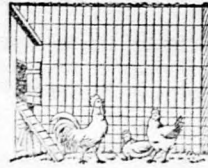
A napokban kibocsátott külön körlevélben intézkedett az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósága az 1930. évben folyósított exporthitelek meghosszabbításáról. Ezek a hitelek ugyanis az eredeti megállapodás szerint folyó évi március hó 31-én jártak le, mivel azonban az intézet vezetősége tudatában van annak, hogy a gazdaközönység a jelen körülmények között ezen hiteleket teljes összegükben visszafizetni nem képes, *új megállapodást kötött a hitelt folyósító külföldi pénzcsoporttal* s ennek alapján a kellő fedezettel rendelkező szövetkezeti tagok részére lehetővé teszi az *exportkölcsönöknek három hónappal való meghosszabbítását.*

Ily körülmények között az 1930. évi exporthitelek új lejáratára *1932 június hó 30-án lesz*, az intézet azonban a külföldi pénzcsoporttal kötött megegyezés értelmében csak azon gazdák kölcsöneit hosszabbíthatja meg, *akik a mostani lejáratkor fennálló tartozásukból legalább 10 százalékot törlesztettek.*

Két hónap külkereskedelmi forgalmának hiánya 6.8 millió pengő.

Az idén a külkereskedelmi forgalom egyenlege deficitessé vált. A januári forgalomban ugyanis 4 millió pengőt tett a behozatali többlet és a most közzétett februári adatok szerint ismét 26.1 millió pengő értékű behozatal áll szemben 23.3 millió pengő értékű kivitellel, vagyis a hiány 2.8 millió pengő. Az első két hónap forgalma így 53.9 millió pengő értékű behozatalt és 47.1 millió pengő értékű kivitelt mutat, *vagyis a deficit 6.8 millió pengő.* Tavaly ugyanebben az időben az import értéke még 87.2 millió pengőt tett és a kivitelé is 80.5 millió pengő volt. A be-

Kitünő, olcsó kerítés

Szabadalmazott
Haidekker
Hungária
Drófonat.
Kérjen még ma ingyen szép képes árjegyzéket

Haidekker Sándor Rt.
Budapest, Üllői-ut 48/27. Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

hozatal visszaesése különösen a textiliáknál, fánál, nyersbőrnél, gépeknél és készülékeknél, valamint a szénnél mutatkozik és csak az olajosmagvak, valamint a nyersjuta importja emelkedett. A *kivitel* oldalán mindenütt csökkenés mutatkozik, amely azonban legszembetűnőbb a marhánál, tojásnál, búzánál, tolnál, lisztnél és zsirnál.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Beszámoló a Károlyi-kormány hét hónapos működéséről.

Egy ötven oldalas füzet hagyta el a sajtót a napokban e címmel: *A kormányzati politika szempontjai és jogalkotó tevékenysége az állami élet feladatainak megoldásában.* A tanulmány beszámoló Károlyi Gyula gróf kormányának hét hónapjáról, de nemcsak arról, amit e kormány tett, tehát intézkedésekről, törvényekről és rendeletekről, hanem azokról az összefogó és messzebb terjedő elgondolásokról is, melyek részben magából az eddigi kormánytevékenységből kiolvashatók, másrészt kifejezésre jutottak az egyes miniszterek, elsősorban magának, a miniszterelnök megnyilatkozásaiban. E füzet tartalmából, a törvényeknek, rendeleteknek, a sokszáz intézkedésnek tömegéből valójában az *okos gazdának a lépe bontakozik ki*, aki folyton számot vet és kiegyenlít, de megnyilatkozásainak háttérében azért ott élnek a nemzet legszebb céljai és legnemesebb vágyai. Rengeteg az intézkedés célja és legnemesebb vágyai. *Rengeteg az intézkedés célja és legnemesebb vágyai. Rengeteg az intézkedés célja és legnemesebb vágyai.* Minden szegénységünk mellett vannak *szociálpolitikai jelentőségű mozzanatok*, sok olyan, mely a társadalomból indult ki, de átkerült az egyetemes kormányzati szempont szűrőjén. Azután: *folyton változó pénzügyi problémák megoldása, a népszövegségi vizsgálatból a folytonos külföldi tárgyalások, azaz a végső eredményel, hogy megőrjünk a pengő értékét és elkerüljük az inflációt.* Igen világosan bontakozik ki továbbá a magyar *külpolitika*nak békés, őszinte és tisztességes arcúlat. A tanulmány a miniszterelnöknek a *nemzeti erők összefogásával* kapcsolatos törekvéseinek megvilágításával fejeződik be.

Ismét kommunistákat fogtak a fővárosban.

Március hó 24-én este újabb kommunista szövetkezést leplezett le a budapesti rendőrség. A főkapitányság politikai nyomozó csoportja több napos megfigyelés után az Erzsébet-kört 21. számú ház egyik helyiségében rajtaütött a kommunistákon és a jelenlévő *hatvanhat* kommunistát elfogta. A rendőrség megállapította, hogy a kommunista szervezkedést egy volt műegyetemi hallgató szervezte, aki egy dúsgazdag háztulajdonos egyetlen gyermeke. Az elvetemült fiatalember több kommunista csoportot szervezett, ahol a megjelent ifjúnunkásokat a májusi lakbérfizetés ellen lázította. Az Erzsébet-körti házban leplezett szervezkedéssel egyidőben a rendőrség elfogta a kommunista vezér másik csoportjának tagjait is, akik az Örömvölgy-utca 16. számú bérház pincéjében tartották gyűlésüket. Az elfogott kommunistáknál a rendőrség nagy tömegű kizótartalmu röpcédulát és bolsevista iratot talált, amit a detektívek lefoglaltak.

A most, **március 17-én** befejezett 27. magyar kir. osztálysorsjáték V. osztályu főhúzásain a

nagy jutalmat

300.000

arany pengőt

az 59.538. sz. sorsjeggyel ismét

TÖRÖK

szerencsés vevői nyerték.

A legújabb 28. m. kir. osztálysorsjáték húzásai nemsokára megkezdődnek.

Hivatalosan megállapított I. oszt. betétárak:

1/1 sorsjegy
24 ar. P

1/2 sorsjegy
12 ar. P

1/4 sorsjegy
6 ar. P

Rendelésre levelezőlap elégséges

Török A. és Társa
Bankháza Rt.

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

Mit akar a francia miniszterelnök és mi a magyar érdek?

Walko Lajos külügyminiszter beszámolója külföldi tárgyalásairól.

A 33-as országos bizottság március hó 23-án nagyfontosságú ülést tartott, amelyen Walko Lajos külügyminiszter részletesen tájékoztatta a bizottságot Rómában, Genfben és Párizsban tett utazásáról.

A külügyminiszter beszéde.

— Március 3-án és 4-én — mondotta a miniszter — komoly formában látott napvilágot az a hír, hogy Tardieu francia miniszterelnök foglalkozik az egyes dunai államok gazdasági ujjaépítésének kérdésével és így ő kötelességének tartotta, hogy személyesen érintkezése lépjen azokkal a tényezőkkel, amelyeknek állásfoglalása döntőleg befolyásolhatja ezt a mozgalmat.

Mindenekelőtt megállapította, hogy a dunai államok gazdasági együttműködésének kérdése még konkrét (határozott) formát nem öltött. A francia kormányelnök tervének alap gondolata nagy vonásokban az, hogy nyújtsanak az öt dunai állam, névszerint Magyarország, Ausztria, Cseh-Szlovákia, Románia és Jugoszlávia egymásnak kölcsönösen preferenciális (kedvezményes) vámokat ipari és mezőgazdasági téren, amely rendszert azután — tekintettel arra, hogy a szabadforgó ipari államok a mezőgazdasági export-államok feleslegeinek csak egy részét tudják átvenni — tökéletesíteni lehetne azáltal, hogy az érdekelt államok harmadik államokkal kiegészítő egyezményeket köthetnének.

A miniszter ezután részletesen ismertette azokat a gazdasági és politikai természetű okokat, amelyek a francia miniszterelnököt arra készítették, hogy időszerűnek tartsa a dunai államokkal való behatódó foglalkozást és ebben az irányban Rómában, Londonban, majd Berlinben lépéseket tegyen.

Olaszország március 7-én válaszolt a francia kormány jegyzékére. Olaszország legsürgősebbnek tartja Ausztria és Magyarország gazdasági és pénzügyi talpraállítását és azért tőle telhetőleg igyekszik fejleszteni gazdasági kapcsolatait a két állammal. Az eljárás szempontjából célravezetőbbnek tartja, ha a kérdéssel foglalkozó esetleges konferencián nemcsak az öt dunai állam, hanem Franciaország, Olaszország, Anglia és Németország is résztvesz.

A német birodalom március 16-án tette közzé a francia kormányhoz intézett válaszát. Lényege az, hogy későbbi időpontban szükséges lesz, hogy az öt dunai állammal nagyobb egységes gazdasági terület létesíthessék. Mindaddig

azonban, amíg erre sor kerülhet, tehát átmenetileg, abban látja Németország a megoldást, hogy Ausztriának szomszédai és más államok is ipari preferenciát adjanak az agrárállamoknak, — Bulgáriát is beleértve — az ipari államok nyújtsanak preferenciális vámokat mezőgazdasági terményeikre.

Anglia bizonyos agálllyal nézi a preferenciák rendszerét és inkább hajlik a felé a nézet felé, hogy a kisebb államok gazdasági nehézségei vámmunióval hathatósabban volna megoldhatók.

A magyar álláspont.

Magyarországot ezek a nagyhorderejű megbeszélések három szempontból érintik közelről:

1. Mindenekelőtt a gazdasági forgalom szempontjából. Szem előtt kell tartani, hogy kivitelünk három legfőbb csoportja, azaz a gabona, liszt, az állat és végül a kisebb, de mind jelentékenyebb szerepet játszó mezőgazdasági termékek, mint gyümölcs, bor, hal, baromfi és ezek melléktermékei piacot találjanak és e mellett egészséges iparunk védelme fenntartható legyen. Bizonyos, hogy a dunai államok gazdasági együttműködése teljes megoldást egyik gazdasági problémánkra sem hozhat, de épolyan kétségtelen az is, hogy több téren komoly előnyöket nyújthat. Nem is szabad ezekről lemondanunk abban az esetben, ha más piacok felé való tájékozódásra továbbra is szabad kezünk marad. Hiszen nem mondhatunk le azokról az előnyökről és fejlődési lehetőségekről, amelyeket az északolaszországi, svájci, francia, német és lengyel piac nyújthat.

2. A második szempont Magyarország földrajzi fekvése adja meg. Kétségtelen, hogy központi fekvésénél fogva az átmeneti forgalomból is, amely egy gazdasági együttműködés esetén megnövekednék, előnyeink származnának.

3. A harmadik szempont, amely szintén nagy horderejű, az, hogy a gazdasági együttműködés az összes tekintetbe jövő államokban a pénzügyi megoldás kérdését előbbre viheti.

Mindezek alapján megállapította a miniszter, hogy feltétlenül magyar érdek, hogy a felvetett gazdasági kérdésekben megfelelő módon és lehetőleg mielőbb tárgyaljunk, mert csak ez teremthet tiszta helyzetet.

Ezután összefoglalta azokat az okokat, amelyek a tárgyalások megindulását késleltetik. Mindenekelőtt a nagyhatalmak egymásközötti megegyezése igényel bizonyos időt. A kérdésnek megoldását késleltetni fogják az április második felében lezajló francia és német választások, a júniusban összeülő lausannei jóvátételi és pénzügyi konferencia, továbbá az ottawai angol birodalmi konferencia. A dunai államok gazdasági ujjaépítésének kérdése olyan horderejű mozgalom, amelyet máról-holnapra megoldani nem lehet. De nagyon fontos, hogy a dunai államok gazdasági problémája kapcsolatba jutott az európai kérdésekkel, mert ez biztosíték arra, hogy az a figyelem, amely a nagyhatalmak részéről most felébredt Közép- és Kelet-Európa problémái iránt, semmiféle politikai helyzetben sem lankadhat el teljesen. Eppen ezért a magyar kormány kezdetől fogva szimpátiával fogadta Tardieu francia miniszterelnök kezdeményezését.

A magyar kormány többször hangsúlyozta, hogy Magyarország gazdasági és pénzügyi problémái egyik függvényét alkotják Európa pénzügyi és gazdasági problémáinak. Azt is többször hangoztatták a kormány tagjai, hogy nincs már messze az idő, amikor ezek a problémák annyira megérnek, hogy megoldásukról minden államnak az érde-

Aldozó József földmivés-festőművész,

a Faluszövetségben rendezett kiállításon, képei között.

kében gondoskodni fog kellene. A miniszter azzal fejezte be tájékoztatását, hogy talán nem csalódik, ha úgy véli, hogy ezeknek a problémáknak előtérbe nyomulásával eljutottunk az első stádiumhoz, amely az általános gazdasági és pénzügyi helyzet javulásához, sőt esetleg egy tartósabb megoldáshoz vezethet.

A víva.

A külügyminiszter után Szilágyi Lajos szólalt fel. Kéri a kormányt, hogy az elkövetkezendő tárgyalásoknál tekintettel legyen a trianoni békeszerződés káros határozományaira, amelyek különben amugy is állandóan előtérbe nyomulnak a magyar nemzet problémái közé. Minden gazdasági együttműködés félmunka mindaddig, amíg a trianoni békeszerződés által teremtett helyzet megfelelően orvosolva nem lesz. De még akkor is, ha a nagyhatalmak egyelőre nem helyezkednek politikai okokból arra az álláspontra, hogy a gazdasági bajok gyökere is a trianoni béke, hathatósabb segítséget csakis egy vámunio biztosíthat.

Bessenyei Zénó felhívta a miniszter különös figyelmét a be-
következendő tárgyalásoknál a borkérdés fontosságára.

Szerényi József báró nem osztja Szilágyi Lajosnak egy gazdasági unióra vonatkozó véleményét. Egy gazdasági uniónál politikai szempontokat nem lehet mellőzni, nem pedig elsősorban nekünk, akiknek soha egy pillanatra sem lehet bajaink igazi forrását elfeledni. Nagy megnyugvással értesült a külügyminiszter előadásából, hogy a francia tervben nem szerepel semmi szövetség, hanem csak egy minden új alakulattól ment külön-külön preferenciális rendszer, amelyekből más államok sem lennének kizárva. Ezt tartja döntő körülménynek ebben a kérdésben, mert ez megokolja az olasz és német kérdést is, amely a mi elhatározásunk szempontjából döntő fontosságú, hiszen a szóbanlévő öt állam ilyen gazdasági közeledése nem alkalmas a mi kiviteli feltelegünk felvételére. Minden bármilyen gazdasági közeledésnek előfeltétele azonban a résztvevő országok pénzügyi helyzetének rendezése.

Schandl Károly szerint nincsen szükség vámszövetségre, de erről nincsen is szó, hanem egyszerűen arról, hogy az élőnyös vámok rendszerének az élőnyös részesítésnek bizonyos állapotokat más államok. Ha itt tisztán preferenciális vámköröl van szó, amelyek a magyar mezőgazdaságnak rendelkezésére állanak, bizonyos javulást vár az akciótól. Teljesen kikapcsolja a politikumot és kívánja, hogy a Tardieu-féle terv sikerre vezessen, hiszen ez voltaképpen nem más, mint a magyar agrárizmus igazolása, amely mindig hangoztatta, hogy a tengerentuli versennyel szemben az európai agrárállamokat meg kell védeni. Ha az európai ipari államok az európai agrárállamokat nem támogatják, akkor ezek esetleg összeomlanak, de ez előbb-utóbb maga után fogja vonni az ipari államok összeomlását is.

Walko Lajos külügyminiszter válaszolt ezután a felszólalásokra. Hangsúlyozta, hogy nem lát aggodalomra okot abban a tekintetben, hogy a magyar kormány kezét megkötnék az öt dunai állam kölcsönös preferenciái által a más államok felé irányuló gazdasági kapcsolatok kiépítésében. Az adott helyzetből világos, hogy a szabad kéz további biztosítása Magyarország gazdaság újjáépítésének alapfeltétele.

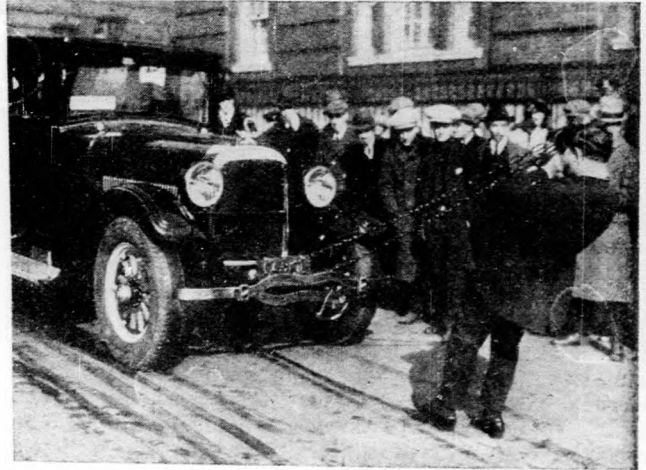
A miniszter válasza után Juhász Andor elnök a felszólalásokból megállapította, hogy az országos bizottság a külügyminiszter expozéját egyhangúlag tudomásul vette és a külügyminiszternek köszönetét nyilvánította.

Disszaállították a vármegyei pótdótot.

Temesváry Imre előadó ismertette ezután a vármegyék és községek háztartásáról szóló rendelettervezetet, amely megszünteti a községek vármegyei hozzájárulását s helyébe visszaállítja a régi időben érvényben volt vármegyei pótdótot.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter hangsúlyozta, hogy a rendelet nem jelenti a vármegyék és községek háztartásánál mutatkozó nehézségek gyökeres orvoslását. Kétségtelennek tartja azonban, hogy a rendelet a vármegyéknek az eddigiekénél biztosabb bevételi forrást biztosít, a községek költségvetését pedig mentesíti a községek háztartására kedvezőtlenül ható vármegyei terhektől. Végül utalt arra, hogy állandóan keresi azokat a módosításokat, amelyek az egyes községek, valamint az egyes vármegyék között a teherviselésben mutatkozó aránytalanságok megszüntetésére, vagy legalább is mérséklésére alkalmasak.

A bizottság a rendelettervezetet elfogadta.

Egy modern Sámson,

akinek ereje a hajában van. Egy Ben Darwin nevű amerikai — hajához kötve a láncokat — el tud vontatni egy autót, négy utassal. Az autó és a bennülők súlya 25 métermázsá.

Napirend után Csizmadia András és Örfly Imre a kamatleszállítás elmaradását tették szóvá.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter szerint a kormánynak állandó az az óhaja, hogy a kamattal leszállítható legyen s reméli, hogy az első lehető alkalommal ez meg fog történni.

Mit hoz a jövő?

A gazdasági válság, amely mint téma jóformán most minden más témát kiszorított az érdeklődés köréből, a jövőt illetően igen pesszimistikus képeket idéz az ezer bajtól gyötört emberiség elé. Még azok is, akiknek nincs különösebb okuk a panaszra, úgy elmerülnek a mások gondjaiban és bajaiban, hogy a jövőt általában reménytelennek ítélik. Ilyen körülmények között a szokottnál is inkább kell kapni azokon a lehetőségeken, amelyek révén a helyzet enyhítésére mód kínálkozik.

Nem csoda, hogy a m. kir. osztálysorsjáték, mint a jobb jövő előidézésére alkalmas lehetőség vált leginkább népszerűvé, ami természetesen is, mert a osztálysorsjegyek révén csakugyan megfelelő alkalom kínálkozik arra, hogy ennek a helyzetnek enyhítését a leghatásosabb módon megkíséreljék. Már az a körülmény, hogy meglehetősen csekély összeggel, őrjási összegekkel lehet nyerni, — hiszen 84.000 sorsjegy közül 42.000-et feltétlenül kisorsolnak, s a nyeremények összege közel nyolcmillió pengőre kerekedik, — alkalmas arra, hogy az emberekbe kedvet és reményt öntsön.

A legkisebb nyeremény is feltétlenül megkönnyíti a helyzetet és módot nyújt az illetőnek súlyosabb és sürgősebb kötelezettségeinek elintézésére. De még azok is, akik egy-két házason át nem nyernek, reményekben megerősödött, hitükben megedzettek, feltétlenül több és értékesebb munkát tudnak végezni, mint azok, akik az osztálysorsjáték révén kínálkozó lehetőségeket nem veszik figyelembe, vagy visszautasítják.

Ha tehát az osztálysorsjegyek vásárlása semmi másra nem volna alkalmas, mint arra, hogy az ember hitét megszilárdítsa, a dolgozók készségét és önbizalmát fokozza, már akkor is örömmel kell azt fogadni és mindenképpen támogatni, mint a gazdasági fejlődésnek olyan eszközét, amelyre minden körülmények között szükség van. Nem szabad megelégednünk arról sem, hogy a sorsjegyek felét feltétlenül kihúzzák s a nyeremények között vannak olyan hatalmas összegek is, amelyek az életnek minden gondját elveszik s olyan vagyont biztosítanak, amelynek kamataiból, — nem is szerényen — meg lehet élni. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a gazdasági válságnak az osztálysorsjáték intézmény népszerűségének élénk fokozódásában s az osztálysorsjegyek nagyobb kelendőségében okvetlenül jelentkeznie kell.

Sürgős és alapos rendezésre van szükség a tejkérdésben.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara kebelében megalakult a Tejtermelő Gazdák Szövetsége.

A tejkérdésben a baj legfőbb oka az, hogy régi fogyasztópiacaink elvesztésével itthon hatalmas tulkinálat keletkezett s mivel vajként eddig rosszul értékesült a tej, a fővárostól 200—300 kilométerre termelt tej is igyekezett elkerülni az ipari feldolgozást és fogyasztói áron Budapesten — mint a legnagyobb piacon — akart érvényesülni.

A fővárosi tejvállalatok pedig kartelbe tömörülve, kihasználták a reájuk előnyös — tejbő — helyzetet, nem tekintettek sem termelőt, sem fogyasztót, hanem egyedül az elérhető hasznot. Mindig kisebb lett a termelőnek fizetett tejár s egyre nagyobb a vállalati haszon. Így állott elő az a helyzet, hogy a 32—40 filléres fogyasztói tejár mellett a vidéki termelő 8—10 fillért kapott.

Ennek az állapotnak véget vetett a földművelésügyi miniszter legutóbbi rendelete, amely a termelői árat Budapesten 20, a fogyasztói árat 32, illetve a pasztörözött tejét 40 fillérbe állapította meg hatalmi szóval.

De ez is csak átmeneti helyzetet teremtett, mert semmilyen kormányintézkedés nem kényszerítheti a tejvállalatokat, hogy a gazdák által kínált tejet teljes egészében átvegyék, mikor arra ilyen mértékben szükségük nincs.

Míg a tulkinálat a főváros piacán meg nem szüntethető, végleges megoldás nem lehetséges.

De a tulkinálatot nem lehet úgy megszüntetni, ahogy a kartel teszi, hogy kiszorítja a pestkörnyéki gazdákat s a fogyasztóknak közvetlenül termelőket a pesti piacról és monopóliumszerű hatalmával a protekciós nagytermelőktől vagy a fővárostól távolfekvő olcsó helyekről vásárol.

Uj iparendélyt ma nem lehet kapni. Gazdák vagy gazdák szövetsége kaphat ugyan, de csak akkor, ha napi legalább 10.000 liter tejmenyiség forgalombahozatalát biztosítja. 50 literen felüli mennyiségben Budapestre tejet szállítani akaró gazdának termelői igazolványt csak akkor ad a földművelésügyi minisztérium, ha a *vevők névsorát előre bemutatja*. 1932 november 30-án tul a kartel megszabadul a napi 50 literen alul Budapestre szállító kiskisgazdákól és kiskofáktól is, mert attól kezdve *ezek csak lezárt cserekanakban vagy palackokban szállíthatnak tejet*. Ez magyarul annyit jelent, hogy *2 kanna helyett 50 darab egy literes fogyasztói kannácskákban, vagy 50 darab üvegpalackban, külön kocsin indulhat a kiskisgazda a pesti piacra, mert sem vonatra, sem villamosra 50 darab üveggel fel nem engedik*.

Elérkezett az ideje tehát annak, hogy a tejkérdést nyugvóponttra vigyük. *De ezt a nyugalmat a termelők és fogyasztók millióinak megnyugvása hozhatja csak meg.*

A megoldás nehéz, de nem lehetetlen. A gazdák részéről szilárd elhatározás, a nehéz idők által annyira indokolt józan belátás és csekély áldozatkészség kell hozzá.

A megoldásnak első lépése: *a budapesti tejpiacon — mint legnagyobb fogyasztói terület — végleges rendezése.*

Ma a gazdák két táborra oszlanak. Egyik részük: a *Budapestre szállítók*, a boldog révbefutottak, tejükért 20—32 filléres árat kapnak. A másik: a *kintrekedtek* tábora, ezek csak ipari tejárat: 8—10 fillért tudnak elérni, tehát ráfizetéssel gazdálkodnak. *Ezt a tábort majdnem kizárólag kiskisgazdák alkotják.*

Magyarországon ma a legújabb statisztikai adatok alapján *egymillió 559 ezer fejőstehén van*. Az egész tejtermelés 1660 millió liter, ebből a 100 holdon felüli gazdák 288 millió litert termelnek, a 100 holdon aluliak pedig 1372 millió litert. Ha a közérdeket s az egyetemes nem-

zeti érdeket nézzük, akkor elsősorban az utóbbi tejmenyiség rentábilis — kifizető — értékesítését kell megoldani.

Erre pedig egyetlen mód, ha *a budapesti piacon előnyösen értékesítő termelők az elért haszonból egy árkieggyenlítő alapot létesítenek s ebből a tejtermékek, különösen a vaj kivételét olyan arányban támogatják, hogy a vidéki, ma eladatlan tej, mind feldolgozható legyen s egyuttal legalább 14 fillért kapjon az ország távoli helyégen robotoló kiskisgazda is a tej literjéért*. Hozzávetőleges számításaink alapján, ez az alap 3 millió pengőre rugna, amivel a vajkivittelt évi 300 vagonra lehetne emelni a mult évi 150 vagonnal szemben.

Március hó 19-én e terv megvalósítását előkészítő bizottság hívására, a budapesti Vigadóban összejöttek az érdekelte gazdák s *Hoyos Miksa* grófnak, a Mezőgazdasági Kamara elnökének felhívására elhatározták, hogy a *Mezőgazdasági Kamara kebelében megalakítják a Tejtermelő Gazdák Szövetségét, mint országos szervezetet, érdekeik védelmére*. Utána e sorok írójának előterjesztésére, megalakult a *Termelők Tejszövetkezete* s azonnal lejegyezték 50.000 liter tejet.

A Termelők Tejszövetkezete arra fogja kérni a kormányt, hogy a *Magyar Tejszövetkezeti Központot 50 éves amortizációra adja át neki s Budapesten a tejjelátást adja kizárólag gazdákéba*. Így a fenti terv megvalósulhat s a tejkérdés megoldást nyerhet.

Nagy Sándor,
a Faluszövetség igazgatója.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Tardieu francia miniszterelnök ismeretes középeurópai tervét továbbra is a legbehatóbb figyelemmel kíséri az európai diplomácia, sőt mellette minden egyéb kérdés háttérbe szorult. A német, olasz és magyar álláspont már ismert, hasonlóan nyilvánosságra jutott Csehszlovákia állásfoglalása, mely szerint Csehszlovákia kész a tárgyalások alapjául a kedvezményes vámok rendszerét elfogadni. Eleve kizár minden politikai akciót és elutasítja az esetleges vámuoni gondolatát is. Ha azonban Németország és Olaszország nem járul hozzá a francia kezdeményezéshez, Csehszlovákia is visszavonul. *Marinkovics* jüzoszláv külügyminiszter rokonszenvvel nyilatkozott a tervről. Március hó 26-án aztán nagyjelentőségű lépés történt a középeurópai államok gazdasági együttműködésének megteremtése felé. Az angol kormány ugyanis közölte a francia kormánnyal azt a javaslatát, hogy először a nagyhatalmak képviselői üljenek össze e kérdés megbeszélésére és *MacDonald* miniszterelnök újszabán meg is hívta Londonba a francia miniszterelnököt, továbbá a német és olasz külügyminisztert. Az értekezletet április hó első felére tervezik.

Véres diákzavargás Romániában. Véres diákzavargás zajlott le a napokban Románia fővárosában, *Bukarestben*, ahol az egyetemi hallgatók több napon át sztrájkoltak, majd pedig hevesen tüntettek a kormány ellen. A zavargás oka az volt, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, amelyben az orvosi és ügyvédi gyakorlati időt öt évre akarja felemelni. Március hó 22-én este a diákok élénk tüntetést rendeztek a parlament előtt és több ablakot bezúztak. A rendőrség néhány diákot letartóztatott. A zavargó diákok ellen másnap katonaságot vezényelték ki s a katonák szuronnal verték szét a diáksereget. *A diákzavargásnak öt halott és több sebesült áldozata van*. A képviselőház a zavargásokra való tekintettel a sérelmes törvényjavaslatot elvetette.

Március hó 24-én megkezdődtek a formaserü fegyverszüneti tárgyalások Sanghaiban, a kínai és japán megbízottak között. A tárgyalások megkezdése után azonban olyan komoly ellentétek merültek fel a szembenálló felek között, hogy a megbeszéléseket félbeszakították és csak az angol követ közbelépésére ültek össze újra. Japán új támadással fenyegetőzik arra az esetre, ha Kína nem teljesíti feltételeit. *Sanghai* városi tanácsa a Népszövetség ott időző vizsgálóbizottságához intézett jelentésében a japán támadások által okozott károkat 370 millió amerikai dollárra becsüli. A jelentés szerint 160.000 család otthona dől romba és a polgári lakosok közül a harcok során 6080 meghalt, 2000 megsebesült és 10.400 eltűnt.

MEZŐGAZDASÁG

A háziállattenyésztés előnyei.

Megszűnik jövedelem nélkülisége, ha háziállattenyésztéssel foglalkozik, mert a háziállattenyésztés révén nemcsak hushoz és prémhez jut egész családja, hanem a felesleges állatok értékesítésével szép jövedelemre tehet szert.

A háziállat tenyésztéséhez most legalkalmasabb hozzáfogni, mert ebben az időben még sok szép, fejlett nyul akad. Mivel a háziállatok konyhahulladékkal, árokparti gazzal, lombbal tartatják, táplálékuk ugyyszóval teljesen ingyen állítható elő. Egy-két anyanyul egy egész család évi hússzükségletét fedezi, ami semmire sem megvetendő tétel.

A prémára még mindig nagyon drága, úgyhogy csak a vagonosok szerezhettek belőle s ime, a háziállattenyésztéssel mindenki maga állíthatja elő, úgy a maga, mint a családja hússzükségletét.

A trágya sem lekielcsinglendő, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy ma a teher- és személyautók elszaporodásával alig áll állati trágya rendelkezésre, pedig a mezőgazdaságban és kertészetben nélkülözhetetlen.

A „Háziállattenyésztés és Értékesítés” című szaklap szerkesztősége (Budapest, m., Csillaghegy), minden háziállattenyésztési ügyben díjtalanul rendelkezésre áll. A tenyésztési szándékozókat pedig ennek a lapnak kísérleti telepe: a Nyulattenyésztő Mintatelep, Csillaghegyen, fajtiszta tenyészanyaggal látja el, sőt biztosíték nyújtása esetén visszaszolgáltatási kötelezettséggel is ad tenyészanyagot.

Ha még megemlítjük azt is, hogy a háziállat a legigénytelenebb állat, amely minen kis udvarban elhelyezhető faládjában vígan él és szaporít: igazán maga ellen vét, aki nem foglalkozik tenyésztésével. Tudakezűdéséhez válaszbélyeget csatoljon.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

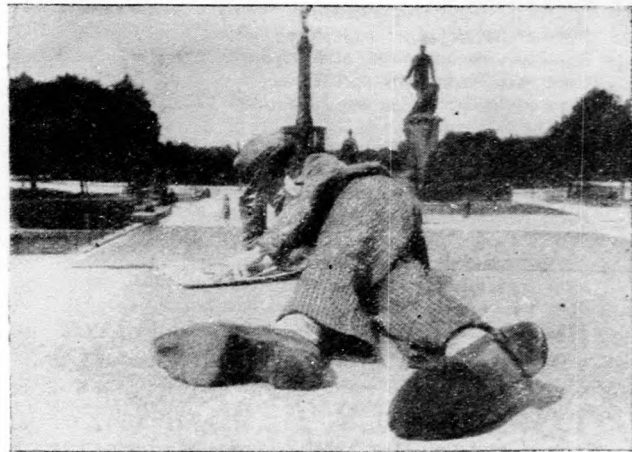
A darázs nyáron nagyon sok kárt tesz az érző gyümölcsökben. Ezért a padlison, pincegödörökben, eresz alatt, ablak sarkában található darázstészkeket szedjük le és égessük el. Hyenkor csak nőstények telelnek a fészkekben; ezek dermedtek, tehát nem kell félnünk, hogy nekünk repülve összeszarkálnak bennünket. Viszont irtásuknak most van a legelőnyösebb ideje, mert a nőstényekkel elpusztítjuk a jövő darázsnevedeket is.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDÁRSADALMI HIREK

Kitűnő baromfitenyésztési útmutató — 70 fillérért.

Az Alsódnánantuli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár), rövid idő alatt második kiadásban nyomatta ki azt a kis füzetet, amely nagy keresettsége révén ma már az egész országot bejárta és amely nélkülözhetetlen tanácsadója minden baromfitenyésztőnek. Nem a drága berendezkedésekről szól, hanem arról, hogy a magyar gazda mai viszonyainak megfelelő kis tökével hogyan lehet a baromfiból tisztességes jövedelemre szert tenni? Kimutatja, hogy a helyes és ésszerű baromfitarítás mekkora hasznót hozhat, megtanít annak fortélyaira és feltárja azokat a mólozatokat, amelyekkel a tyúk a falu megélhetésének egyik jelentős könnyítője lehet. Lelkes híve a magyar parlagi baromfifinak, amelynek nemesítését pár hónapja az állam is megkezdte és amelyre újabbán mindig többen és többen

A fényképezőgépfotógráfia.

Ilyen torzképet kapunk, ha fekvő embert fotografálunk.

figyelnek. A 60 oldalas könyvecskét, főképp most, a tenyészidény kezdetén, a legmelegebben ajánljuk minden baromfitenyésztő figyelmébe. A címe: „Hogy lehet a tyúktenyésztés a falu életének könnyítője?” s a szerzője Molnár Pál a kaposvári gazdasági kamara titkára. — Megrendelhető Kaposváron, az Alsódnánantuli Mezőgazdasági Kamaránál (Németh István-utca 23.) 70 fillér előzetes beküldése mellett, amelyben a postaköltség is benne van. Az ár bélyegben is leráható.

Az állatpiac helyzete.

Az osztrák piac amely állatkivitelünk szempontjából elsősorban bir fontossággal, állandóan romlik. Kivitelünk kontingensünk a bécsi piacra már csak heti 75 darab vágómarhára apadt, holott nem is olyan régen ezen a piacon heti 500 darab is könnyen elhelyezhető volt. A sertéskivitelünk ugy alakul, hogy a legközelebbi hétre 1545 darab zsirsertést vihetünk Bécsbe. Svájcba az elmúlt héten 540 darab vágóbirkát vittünk. Olaszországba március 11—17. között 453 darab vágómarha ment, ezenkívül 112 darab lovat és 36 darab sertést szállítottunk ebben az időben az olasz piacnak. Franciaországba az év első negyedére mindössze 80 darabra szóló marha-kivitel kontingenst kaptunk. Az első szállítmányok urban vannak. Prágában a legutóbbi vásárra felhajtott sertésből csak 40 darab volt magyarországi származású.

120 tenyészbikát eladtak levágásra.

A magyar állattenyésztés és állattérképítés szomorú helyzetét illusztrálják élen a tenyészállatvásár utolsó napján eszközölt bikaeladások. Minthogy 120 darab tenyészbikát, melyek egy része díjazásban is részesült, adtak el levágásra élő-súly kg-ként 40—48 filléres áron. A bikákból 34 darabot a Községi Élelmiszerüzem vásárolt meg, míg 86 darab olaszországi kivitelre került.

A tiszántuli gazdák nyole kívánsága.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen) Vay László báró elnök aláírásával kiáltványt intézett a Tiszántul agrártársadalomhoz és nyole pontba foglalta össze azokat a kívánságokat, amelyek célhoz vezetnek. Kívánja a kamara a földbirtokot és a gazdátársadalmat terhelő adósságok átértékelését, kívánja a szeszhibék megszerzésének biztosítását a zöldhitelek és ingó-jelzálog kérdéseinek intézményes rendezésével. A kartellörvény sürgős és szigorú végrehajtását a mezőgazdasági jövedelmezőségnek biztosítására. Kívánja a közteherviselésnek arányos megosztással való szabályozását, általános reformmal a termelő osztályok tényleges teherbíró-képességére figyelemmel. Ötödik kívánság, hogy a földreform során földhöz juttatottak terheit úgy a megráltási árban mint a járadékban a mai értékviszonyoknak és jövedelmezőségnek megfelelően revízió alá vegyék. Kívánja továbbá a mezőgazdasági termények és termékek értékesítési lehetőségének hatékony támogatását. Továbbá, hogy a termelést a mezőgazdasági érdekképviseleti szervek és a mezőgazdaság körében működő szövetkezetek berónásával az értékesítési lehetőségekre való figyelemmel szabályozzák és irányítsák. Végül fokozott súlyt követel a közzgazdasági politikában és a közigazgatásban a mezőgazdasági érdekek számára.

A gólyához.

Tavaszdízik, te is itt vagy, öreg gólya,
Minden újraébredésnek hirhozója.
Csak minálunk nincs ébredés, sötét éj van,
Nem nyílik az ibolya sem, hideg tél van.

Ne is gyere erre felénk, öreg gólya.
Szomoru itt mindennek a hirmondója.
Tavasz is — hej! — talán sosem volt minálunk . . .
Sötét téiben, hideg téiben éjszakázunk.

Hanem azért él a hitünk, reménységünk:
Nem lesz mindig rabkenyér a szegénységünk.
Lesz még napos, virágos is a mi házunk,
Jöhetsz aztán, gólyamadár, vigan várunk!

Irtó: PÁLINKÁS BÉLA (Szombathely).

Uj kormányfőtanácsos. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére *Teleki Sándor* földbirtokosnak, a *Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete* alelnökének közhasznú nemzeti tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Száz menyasszonya volt egyszerre. Nem mindennapi rekordot állított fel a közelmúltban *Jónás Gyula* kolozsvári születésű géplakatos, aki egyszerre száz menyasszony boldog vőlegényének mondhatta magát. *Jónás* néhány hónap alatt bejárta az egész országot és ahol csak megfordult, házasság embernek adta ki magát, így azután egyre-másra jegyezte el az eladó lányokat. A menyasszonyoktól később némi pénzeszkével elbucszott. A turpisságot Gyömrőn vették észre és több feljelentés alapján a csendőrség Kiskunmajsán elfogta *Jónást*. Az örökös vőlegény beismerte a szédelgéseket, mire letartóztatták.

Megdrágították a magánkölcsonót. A kormány a napokban rendeletet adott ki, mely szerint a magánosok által kölcsönök után is kell kamatadót fizetni. A kamatadó a szedett kamat tíz százaléka. A rendelet következtében a hitelt nyújtó magánosok is kötelesek írásbeli elszámolást adni az adósnak, amelyből megállapítható, hogy milyen kamatot számítottak a kölcsön adott összeg után. Aki az illeték lefizetését elmulasztja, büntetés fejében az illeték tizszerezését köteles leróni.

Kedvezményes hajójegyek a dunai hajókon. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. március hó 26-tól a Budapest—Mohács közötti vonalon kedvezményes áru hétfői jegyeket léptetett életbe. A jegyek ára Budapest—Mohács viszonylatban, vagy fordítva: I. osztályon 14.70 pengő, Budapest—Eresi között, vagy fordítva, I. osztályon 2.70 pengő, II. osztályon 1.90 pengő. A jegyekkel az utazást szombaton, vagy az ünnep előtti napon kell megkezdeni és a jegyek érvényessége hétfőn, illetőleg az ünnep utáni napon jár le.

Revolveres rablási kísérlet a vasuti postakocsiban. Vakmerő postarablást kísérelt meg március hó 22-én éjszaka a cseh vasut egyik postakocsijában *Hükker Ferenc* állásnélküli gazdatiszt, aki *Tardoskéd* és *Tarnóc* állások között behatolt a személyvonat postakocsijába és revolverrel lövöldözni kezdett. A bandita tizenhárom lövést adott le, amelyből hat lövés az egyik postást találta, míg a kocsiiban tartózkodó másik postás két golyót kapott. A súlyosan sebesült postások azonban a banditára vetették magukat és hosszas küzdelem után lefegyverezték. A rablót a postások Pozsonyban átadták a rendőrségnek. A sebesült postásokat kórházba szállították.

Patkányt, egeret, mezei egereket

csak „RATINOL“, svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát „RUSSIN“ irt gyökerezen! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja RATINOL LABORÁTORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám. Telefon: J. 315-86.

Számos kiállításon I—II. díjjal, aranyéremmel, állami oklevéllel kitüntetett. Óriási pekingsi kacsatojás 50, aransárga orpington, Plymouth Roch tojás 25, sötét Rhode Islandi 20 fillér darabonként és csinsilla nyulak beszerezhetők. Ifj. Kálmán Imréné, fajbaromfitenyészte, Kunmadaras.

A csongrádi téli gazdasági iskola záróvizsgálója. A környék gazdaközönségének nagyszámu részvétele mellett tartották meg március hó 13-án *Csongrádon* a téli gazdasági iskola félévi záróvizsgálóját, amelyen *Groisz Ottó* nyugalmazott m. kir. mezőgazdasági szakiskolai igazgató elnökölt. A vizsgálaton a tanulók szép előmenetelről tettek tanúságot és a megjelentek érdeklődéssel szemlélték a tanulók kiállított háziipari munkáit.

Elrabolták a mezőgazdasági kiállítás egész jövedelmét. Március hó 24-én éjszaka kasszafuró betörők jártak az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* Köztelek-utcai székházában. A betörők megfúrták a pénztár páncélszekrényét és onnan a mezőgazdasági kiállítás egész jövedelmét, *harmincháromezer pengőt* elvittek. A rendőrség erőlyesen nyomoz a betörők után. Az OMGE igazgatósága az összeg tíz százalékát tüzte ki jutalmul annak, aki a rendőrséget a betörők nyomára vezet.

A zempléni inségések ellátása. Zemplén vármegye közönsége a tél folyamán közel huszonötezer szegényről gondoskodott. A szegénygondozás november hó közepén indult meg és április hó 15-ig tart. Az inségakciót *Széli József* főispán vezette, míg a szegény gyermekek ellátásáról a főispán felesége, továbbá *Waldobtt Kelemenné* bárónő és *Széchényi-Wolkenstein* Ernőné grófnő gondoskodtak.

Áradás a román határ mentén. A kettős Körös-csatorna a tavaszi olvadás következtében erősen árad és március hó 21-én Békéscsabánál a Körös vízállása 754 centiméter volt. A folytonosan növekedő víz árvízveszéllyel fenyegeti a környéket s ezért a partmenti községek állandó védelmi szolgálatot tartanak. A vadvízek is igen sok kárt okoznak Békéscsaba határában s több gazda épületét összeomlás fenyegeti. Az egyes dűlőutakat méteres víz borítja. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket az árvízveszedelem elhárítására. — *Szegeden* a Tisza rohamosan árad és az esőzések következtében több vályogból épült ház összeomlott. A jégzajlás a Tiszán megindult és a szegedi hidak alatt nagymennyiségű jég torlódt össze. Az oláh megszállás alatti községek egy részét a Körös elöntötte. A román hatóságok az árvíz elhárítására több helyen elválták a gátat s az ár a magyar területre hömpölygött, ahol a határmenti földeket elárasztotta. A kötegyáni határlománál az országotat elöntötte a víz s a vármegye mélyfekvésű utain megszünt a közlekedés. — A *Maros* Aradnál kilépett medréről és elöntötte a külváros házait.

Földet hagyott a református egyháznak egy gazda. A napokban bontották fel *Hamar* Dezős gazdálkodó, a bönyi református egyház volt gondnokának végrendeletét, amely szerint *Hamar* százhetvenöt holdas földbirtokát a bönyi református egyházközségre hagyományozta. A végrendelet szerint a hagyaték jövedelméből szorgalmas református napszamos gyermekekét kell taníttatni.

Halálra vert egy igazga legényt, de felmentették. Még múlt év őszén Kecskevényen egy szüreti mulatságon nagy botrányt csapott *Berta* József gazdalegény, aki a mulatozás alkalmával belekötött *Nemes* Sándor gazdálkodóba. Nemes elfutott *Berta* elől, de később ismét összekerültek és vad dulakodás kezdődött közöttük. A verekedés során *Nemes* többször fejevágta az igazga legényt s *Berta* olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy másnapra meghalt. A kecskevényi törvényeszköz emberölés büntette miatt két évi börtönbüntetésre ítélte *Nemes* akinek ügyét most tárgyalta az ítélőtábla. A bíróság *Nemes* felmentette és elrendelte szabadlára helyezését. A tábla ítéletében megállapította, hogy *Nemes* a jogos önvédelem határát megzavarodottságból lépte túl.

Agyonlőtte magát, amikor beléptek a csendőrök. *Stampf* Ádám végegyházi jegyzőgyakornok március hó 20-án délután revolverrel föbelötte magát és meghalt. Amint a hatósági vizsgálat megállapította, három évvel ezelőtt rovancsolás alkalmával a községi pénztárban 1700 pengő hiány mutatkozott, ami miatt *Stampf* ellen eljárás indult. A pénzügyigazgatóság megkeresésére a végegyházi csendőrség újból ki akarta hallgatni a jegyzőgyakornokot, de amikor a csendőrök megjelentek *Stampf* lakásán, a jegyzőgyakornok előkapta revolverét és mielőtt megakadályozhatták volna, föbelötte magát.

Kudarcával végződött a kommunisták budapesti tüntetése. A véres magyarországi kommunizmus kitörésének tizenharmadik évfordulóján, március hó 20-án és 21-én a fővárosban élő kommunista agitátorok zajos tüntetést akartak rendezni Budapesten és környékén. A kommunista tüntetés azonban kudarcával végződött, mert sehol sem akadt tüntető, aki a gyászos kommunista uralmat éljenzte volna s csupán a főváros határában egy csoport „természetbarát”, kommunista érzelmi turista zajongott. A rendőrség a kövel dobálózó tüntetők közül huszonháromat le tartóztatott.

Elhújasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a „**Ferenc József**” vizkúra nagyon szép eredményre vezet. A „**Ferenc József**” keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol lehet hegedülakkot kapni? 2. Hol van Budapest butorgyár? (11674. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Nagyobb festékkereskedésekben és drogériákban. Az egyes hangszerkészítők is adnak el hegedülakkot. Kérjen árajánlatot a következő cégektől: Pilát Pál hegedülakkosító, Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 6., Mogyoróssy Mihály hangszerész, VIII., Rákóczi-ut 77., Stowasser J. hangszergyár, II., Lánchid-utca 15. szám. 2. Lingelbutorgyár, VII., Rózsa-utca 4-6., Thék Endre butor- és zongoragyár, VIII., Thék Endre-utca 2., stb.

Kérdés: 1. Tejszeparálókészülékkel akarok venni, hova forduljak? 2. A vagyonváltásomat annakidején kifizettem, azonban van néhány szomszédom, aki még semmit sem fizetett, ezektől **Felelet:** 1. Alfa Separator Rt.-hoz, Budapest, I., Csurgói-ut 15. 2. Második kérdésére nem tudunk válaszolni.

Kérdés: Még 1917-ben eladtam gyermekeim fél házat, amelynek hasznélvezete az enyém volt. A vételárat az árvaszéknél helyeztem el s a kamatokat, mint hasznélvező felvettem. A ház verője 1930-ban hasznélvezetemet letöröltette a házról, amiért még abban az évben 24 pengő illetéket róttak rá és megbírságot gótták. A bírságot elengedték, de az illetéket most az adóhivatal tőlem követeli. Nem tartom igazságosnak az eljárást, mert míg a ház ára, ami 2800 korona volt s amit az árvaszéknél helyeztem el, csak 22 fillért ér, addig nekem illeték fejében 24 pengőt kell fizetnem. Mit tegyek? (6707. sz. előfizető, Turkeve). — **Felelet:** Nincsen más mód, minthogy fellebbezze meg az illetékkiróvrást a pénzügyigazgatóságnál és ha az sem használ, feltétlenül nyújtson be kérvényt a pénzügyminiszter urhoz. Kérvényében pontosan tüntesse fel a sérelmes dolgot.

Kérdés: Még a múlt év folyamán vettem egy telket. A telken levő kert határán akácfasor van. A fákat sajátomnak tartom, de a szomszéd a magáénak mondja. Hogyan lehetne a fákat a határról elvinni? (N. M. F. — s). — **Felelet:** A vétel alkalmával kellett volna tisztázni a fa tulajdonjogának kérdését. Tessek utánanézni a község-házban vagy a telekkönyvi hatóságnál, nincsen-e valami megállapodás. Ha nincs megállapodás, a helyi szokás irányadó. Ezt az előjárásnál tudhatja meg. Legjobb volna felesben megegyezni.

Kérdés: 1. Apám még 1905-ben 800 koronát hagyott rám,

amit édesanyám halála után kellett megkapnom. Az összeg most esedékessé vált, mit kell kapnom mai pengőértékben? 2. Testvéremnek 1911. évben hagyományoztak 600 koronát, amit most kell megkapnia. Mennyit kap? (B. L., Moca). — **Felelet:** 1. Körülbelül 896 pengőt. 2. A mai értékben 672 pengőt ér az 1911. évi 600 korona. Ennyit kellene kapnia.

Kérdés: 1. Mi a budapesti főkapitányság címe? 2. Találmányomat elküldtem három címre s az egyik az átvételt elismerte, később azonban nem akart tudni róla. Ugy vélem, hogy felhasználták a találmányt. Kérhetek-e kártérítést a találmány jogtalan felhasználásért? (Sz. J., Szent). — **Felelet:** 1. A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánysága: Budapest, V., Ferenc József-tér. 2. A találmány értékesítésénél megbízható szabadalmi ügyvivőhöz kell fordulni, akkor a fenti eset nem történhet meg. Ha még nem volt szabadalmaztatva, kártérítést nem igen kaphat. Ha a szabadalom értékes, úgy adja át ügyét ügyvédnek.

Kérdés: Lehet-e még kérvényt beadni földterrendezés ügyében? (T. S., Rábászóvár). — **Felelet:** Egelőre nem lehet.

Kérdés: Száz százalékos hadirokkant vagyok. Súlyos betegségbe estem s a községi orvos beutalt a legközelebbi kórházba, ahol az ellátásért és kezelésért naponta öt pengőt kellett fizetnem. Hol kérvényezhetném meg az ingyenes kezelést, vagy pedig a fizetett díjak visszatérítését? (2719. sz. előfizető, Kunmadaras). — **Felelet:** Irjon kérvényt a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter urhoz (jelenleg: Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, népjóléti miniszter) Budapest, I., Lánchid-utca 2. szám és kérje a költségek megtérítését.

Kérdés: 1. Kaphatok-e Flóbert-puskára engedélyt, ha a puska kártékony madarak ellen akarom használni? 2. Kell-e a puska után évenkénti lurasadót fizetni? 3. Hol vadászhatok szabadon a Flóbert-puskával? 4. Hol lehet hárszingsöveget kapni? 5. Hol kaphatok lakodalmi rófélykönyvet? (Hü előfizető, Mátraczele). — **Felelet:** 1. Kaphat. Forduljon a szolgabírói hivatalhoz. 2. Luxusadót nem. 3. Saját belterületén kártékony vadakra és a saját vadászterületén bármilyen vadra. 4. A magyar királyi állatorvosi főiskola műszerészeinél. Címük megtudható a főiskolán: Budapest, VII., Rottenbiller-utca 27. szám. 5. Lapunk kiadóhivatalában többféle rófélykönyv kapható. Áruk P 2.50-től P 5-ig emelkedik.

Kérdés: Katonai szolgálatomat a gödöllői m. kir. állami méhészetben szeretném tölteni, hová forduljak eléget? (B. J., Sümeg). — **Felelet:** Mint katona, nem szolgálhat a méhészeti iskolában, mert a szolgálat ideje nem engedi meg a mással való foglalatalkodást. Utána kérheti felvételét a méhészetbe. Címe: m. kir. állami méhészeti gazdaság, Gödöllő.

Kérdés: Milyen vallású G. G. országgyűlési képviselő és mi a polgári foglalkozása? (K. M., Kőkényestanya). — **Felelet:** Római katolikus, nagybirtokos.

Kérdés: 1. Hol lehet Zephir folytonégo kályhát kapni? 2. Hol vásárolhatok keréknátrakészít? (T. L., Kerkanémetfalva). — **Felelet:** 1. Készíti Héber Sándor kályha- és tüzhelygyára. Budapest, VI., Hajós-utca 55. sz. 2. Láng Imre-cégnél, Budapest, VI., Teréz-körút 6. sz.

Kérdés: Uhorkaszállításra akarok szerződni; melyik budapesti céghez forduljak? (N. Zs., Heves). — **Felelet:** Forduljon a következő cégekhez: Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezete IX., Mester-utca 17., Háztartási fogyasztási szövetkezet IX., Közraktár-u. 32-34., Budapest székesfőváros községi élelmiszerárúsi iüzeme: IX., Soroksári-ut 58., Dikk Fidéi konzervgyár, VIII., Vig-utca 25., stb.

Kérdés: Hol kaphatok a fővárosban kénsvat? — **Felelet:** Minden festékkereskedésben, drogériában. Ha több kilogrammot akar venni, úgy rendeljen valamelyik gyártól. Ilyen pl. Hungária műtrágya-, kénsvat- és vegyipari gyár Rt., Budapest, IX., Kén-utca 5.

! NE PRÓBÁLKOZZON !

42 év óta bebizonyosodott, hogy minden létező

hangszert, gramofont, harmonikát

legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepen, Budapest, VI/29, Király-utca 58-6. v. á s á r o l h a t .

Kérjen árjegyzéket arról a hangszerről, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

3

IRTA: FÖLDES GÉZA

III.

A Csomád ur leánya.

Amig Csomád ur a postamesterrel vitatkozik, nézzünk be a portájára. Ha Csomád urat abból a beszélgetésből akarnók megítélni, amit a postamester-nél hallgattunk meg, azt hinnők, hogy egy maradi urral találkoztunk.

Csomád Lászlóról talán még azt is elhinnők, hogy az ősoket annyira tiszteli, hogy még ma is kova, acél, taplóval gerjeszti a tüzet és ha vadászni akar, nyíllal és nyilvesszővel tele puzdrával indul el.

De akkor a mi ítéletünk nagyon felületes és elhamarkodott volna, mert Csomád László egy sokat tanult, sokat látott ember. Legfeljebb azzal vádolhatjuk meg, hogy a családi hagyományok megőrzésének gondja és aggodalma bizonyos mértékig elfogulttá tette.

Máskülönben egészen rendes ember. Neki is, mint a többi csomádi lakosnak, az erdő a kenyéradója, a kincses háza. Ez adja neki a jövedelmet, s mivel ez a jövedelem elég arra, hogy gond nélkül is bőségesen élhessen, ő bizony nem töri magát semmiféle „többtermelésen“. Pedig ezt már nemzeti kötelesség-ből is meg kellene tennie.

Világjáró utjaiban látott ő elég erdei mintagazdaságot is. Látta mások hogyan aknázzák ki az erdőben rejlő temérdek kincset és látta, miképpen tör előre még az erdő sűrűjéből is a modern élet. Mindezek dacára ő megmaradt az ősi erdőgazdálkodás mellett.

Ehhez nem kell tőke, nem kell modern felszerelés, sőt a tudományból is kevéssel lehet boldogulni. Ebből ő így is jól megél, sőt megél egész Csomádnak a népe. Az erszénye így is elég duzzadt s ami a legfőbb, még ebben a tekintetben sem hagyja el az ősök nyomdokát.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a nevelése lehet akár milyen modern, a gondolkozása megmaradt az ősi egyformaságban, vagy nevezzük így: maradiságban. Őt a verseny nem ösztökéli. S aztán kívül és mivel versenyezzen?

Felesége rég meghalt. Özvegyember. Még a java-korában van. Megtehetné azt is, hogy asszonyt hozzon a házhoz. De nem teszi.

— Uj asszony? Uj szokás? Ez nekem nem kell! — szokta mondogatni, ha ez szóba kerül.

De azért sem gondol uj házasságra, mert egy uj asszony elveitől félti a leánya nevelésében elért eredményt. Félt, hogy az uj asszony ennek más irányt is adhatna. Ámbár ez az aggodalma merőben felesleges, hiszen a leánya már rég elérte az ugynevezett férjhezmenő állapotot.

A Csomádok családi hagyományainak továbbörzése ő utána egyedül csak a leányára marad. S hogy ez ennek méltó örököse is lehessen, megzavarni

felette káros lenne. Már pedig az ő leánya mindezek-ideig valóságos Csomád.

Mindezekből mi is tisztán látjuk, hogy Csomád urnak a leányával nagy tervei vannak és ő ezekből nem enged semmit. De, hogy ezeket miképpen akarja valóra váltani, előttünk ugyan már nem titok, de azért ez a Csomád ur lelkében még csak ködfátyolképszerűleg gomolyog. Egyelőre csak annyit tud biztosan, hogy leánya feltétlen a Csomád-familia feje lesz.

Leánya, ugy látszik, teljesen megfelel a Csomád ur elveinek. Azt tudja és más is látja, hogy ő csodálattal eltelve bámulja és vallja is, hogy Csomád urnál különb édesapa nincsen ezen a világon.

El kell azt ismernünk, hogy Csomád ur a lehető legmodernebbül nevelte. A mult század nyolcvanas éveiben Magyarországon még nem volt annyi mindenféle leánynevelő intézet, mint amennyi ma áll a szülők rendelkezésére. De, aki akart, akkor is szerezhetett nyilvános iskolákban magasabb műveltséget.

A városokban voltak nagyon szépen felszerelt polgári leányiskolák. Továbbá a nagy Eötvös miniszter annak idején a tanítóképző intézeteket azzal a nagy gondolattal szervezte, hogy ezek nemcsak tanító-nőket, hanem művelt családanyákat is képezzenek, neveljenek.

Csomád László a leányával ezeket mind végig járatta. S mivel Isten bámulatos énektehetséggel is gazdagon megáldotta, az édesapa ezt sem hanyagolta el. Énekekben, zenében kiváló művészekkel műveltette. Amint ő mondta: nem azért, hogy ez még kenyérkereső tudomány is lehet, de a házi használatra is értékeesebb, ha tökéletes és művészi.

És azt el kell ismerni, hogy ebben a tekintetben az eredmény olyan tökéletes volt, hogy a leányát a közvélemény is teljesen kiképzett művésznek tartotta.

Csomád ur a leányát Rákhelnek kereszteltette, de őt mindenki csak Rákinak hívja. Így nevezi az apja is, így kell nevezni nekünk is.

A székelyek között a reformáció elterjedése után szokássá vált, hogy a gyermekeket bibliai névre kereszteljék. Ezt a szokást követte Csomád ur is, mikor a leányát Rákhelnek kereszteltette. Azt azonban szeretnők tudni, hogy a bibliában olyan alaposan járatos ember vajjon tudta-e, hogy héber nyelven Rákhel magyarul azt jelenti: anyajuh.

Csomád ur erre bizonyosan nem gondolt, inkább azt hisszük, hogy az a viruló szépségű Rákhel járt az eszében, akiért Jákob Lábánt hét esztendeig szolgálta.

Ákárhogy volt, akármint esett, a szép székely leánynak Rákhel volt a neve. És ezt a magyar nyelv-érzék Rákira rövidítette. Igaz, egy kicsit falusi, de kellemesen hangzik, s ha Csomád ur is ezen a néven szólítja, világos, hogy mások is ezen a néven ismerik.

De jól ismerték. Ha a vármegyében valami jó-tékonycélu hangversenyt rendeztek, annak a fény-pontja mindenkor a Ráki énekszámai voltak.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április hó 3-án, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Fülöpszállás, Füzesgyarmat, Kiskundorozsma, Kötegyán, Pilis. — **Kirakodóvásár:** Mezőberény.

Április hó 4-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kecel, Szob, Vörs (sertésvásár bizonytalan).

Április hó 5-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alsóság (sertésvásár bizonytalan), Balassagyarmat, Beled, Csetény, Gyöngyösmellék, Jászladány, Kenderes, Kisláng, Kocsola (sertésvásár bizonytalan), Körmen (sertésvásár bizonytalan), Lengyel-tóti (sertésvásár bizonytalan), Moson, Nádudvar, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Pécs, Püspökknádasd, Rétság, Sárbogárd, Sárvár, Szentgál, Tevel, Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan), Vásárosnamény, Vép (sertésvásár bizonytalan), Zala (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Balassagyarmat, Sümeg, Szikszó, Sátoraljaújhely, Eger. — **Kirakodóvásár:** Kutas. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagykapornak.

Április hó 6-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gacsály, Ivánegyszeg (sertésvásár bizonytalan), Püspökhátvan, Villány. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Jánosháza. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa. — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat.

Április hó 7-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Báté (sertésvásár bizonytalan), Császár (sertésvásár bizonytalan), Egerág, Ónod, Paesa (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Celldömök, Putnok. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Kiskomárom.

Április hó 8-án, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Karád (sertésvásár bizonytalan), Mike (sertésvásár bizonytalan), Somberek, Szakály (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Mindszent. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj.

Április hó 9-én, szombaton.

Kirakodóvásár: Mindszent. — **Sertésvásár:** Kistelek.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

nem apró menyasszony Ausztria
(n=m) (- a)

(Beküldte Bánfy Gyula Fövenyről.)

2. Szórejtvény.

égitest állati lakás e o

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csánigról.)

3. Szórejtvény.

nem együtt

ges
ges
ges
ges

(Beküldte ifj. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

4. Szórejtvény.

„Porzol“ ész S E E
E E

(Beküldte Kálmán József Jászberényből.)

5. Számrejtvény.

39, 5, 12, = Vízet ad.
1, 24, 29, 33, = Gyömölcs.
40, 15, 20, 10, 32, 23, = Olasz trónörökös.
41, 42, 21, 28, = Házi szárnyas.
34, 4, 31, 44, = Földműves ige.
2, 14, 22, 43, 11, = Mesgye.
19, 35, 36, 3, 37, = Szomorúság.
13, 27, 9, 38, = Vétek.
18, 26, 30, 16, = Dal meghonosodott idegenszóval.
8, 25, 17, 7, 6, = Ez is öl.
1—44, = Szokásmondás.

(Beküldte Béres Miklós Jászapátiból.)

6. Szórejtvény.

lev **S** 9
(e=6)

(Beküldte Jenei Sándor Soltról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 17-ik számban közöljük.

A 11-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Rabiga**. 2. Szórejtvény: **Időjelentés**. 3. Szórejtvény: **Tömeggyilkos**. 4. Szórejtvény: **Adél**. 5. Pontrejtvény: **Ki áll amott a szirttetőn?** 6. Szórejtvény: **Földközi tenger**.

Helyesen megfejtették: Vitéz Adorján Józsefné, Kiss József, Szántó Pál, Koloh Imre, Fekete Árpád, Kistóth Lajos, Budai Ferenc dr., Jenei Sándor, Szabadi József, Kardos Jenő, Ónodi Károly, Szegi József, Perce Rókus, Ferencz Antal, Kerkes István, Béres József, Gelencsér János, Telkes László, Csenki Gábor, Mihályi Miklós, Absai Margit, Erdélyi László, N. Furulyás Mihály, Kivés H. István, Som József, Ungi Pál, Széles István, Merő József, Hatvani Gergely és Tóth Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: Kiss József (Szenterszöbet), Budai Ferenc dr. (Kisújszállás), Gelencsér János (Kispest), Csenki Gábor (Hódmezővásárhely) és Széles István (Vecseny).

A 12-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 29-én.)

GABONAT ÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Buza: Tiszai 77 kg-os 13.30—14.20, 78-as 13.45—14.35, 79-es 13.60—14.50, 80-as 13.70—14.60; *felsőtiszai* 77 kg-os 12.75—12.95, 78-as 12.90—13.15, 79-es 13.05—13.30, 80-as 13.15—13.45; *jászági és dunántúli* 77 kg-os 12.70—12.90, 78-as 12.85—13.10, 79-es 13—12.25, 80-as 13.10—13.40; *pestvidéki és bácskai* 77 kg-os 12.80—13.10, 78-as 12.95—13.25, 79-es 13.10—13.40, 80-as 13.20—13.50; *pestvidéki rozs* 15.40—15.55, egyéb rozs 15.40—15.65, *tak. árpa* I. 17—17.50, II. 16.25—16.75, *felv. sörárpa* 18—20, egyéb sörárpa 17.50—18.25, *zab* I. 22.50—23, II. 21.75—22, *tiszai és egyéb tengeri* 16.30—16.45, *korpa* 13.80—14, 8-as liszt 16—16.50, *repce* 25—25.50, *köles* 13—16.50, *lucerna* 80—90, *lőhere*, ar. 160—170, *tav. búkköny* 26—28, *lennag* I. 24—25, II. 22.50—23.50, *tőkmag* I. 32—33, II. 28—30, *nupraforgó* 16—24, *kék mák* 77—78, *muharmag* 17—19, *csillagfürt* 15—16, *Vikt. borsó* 25—30, *expressz borsó* 23—26, *fehér bab* 18—19, *fürjbab* 25—29 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak bizonyos terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uráló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat **havi 20 pengő** részletre. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz **nagybani eredeti gyári áron** szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. **Budapest, József-körút 41. szám.**

— Alapítva 1869 —

szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 13.38—13.39, júniusra 13.76—13.78. — Rozs májusra 16.41—16.42. — Tengeri májusra 15.40—15.45, júliusra 15.33 pengő métermázsánként.

A készrúpiac és határidőipac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Magpiaci jelentés. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A forgalom az egész vonalon élénk. Lóheremag. A külföldi irányzat emelkedő árak mellett változatlanul szilárd, a belföldi kereslet is igen kielégítő. Lucernamag. Több tétel emelkedő árak mellett külföldi elhelyezésre talált, belföldi rendelések is szép számmal érkeznek. Tavaszai búkköny. Az érdeklődés főleg zabmentes, prima áru felé irányul, irányzata szilárd. Szuddáfűmág változatlanul a legkeresettebb cikkek közé tartozik. Megbízható minőségű takarmányrépamagban nagy a forgalom, ezt részben a jutányos árak is előmozdítják. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásában: repce 24.50—25.50, vörös köles 15—16.50, köles egyrés 13—14.50, lucerna 80—90, lóhere 160—170, tavaszai búkköny 26—28, napraforgó, fehér 22—23, kék mák 77—79, csillagfürt 15—16, Viktória-borsó 25—30, zöldborsó (Express) 23—26 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—48, duplanullás finom tészta-liszt 40—44, nullás 40—44, főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányipiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 14, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 22, napraforgópogácsa 18, repecpogácsa 14.50, rozskonkoly 13, rozskorpa 14.50, rozsoes 12, rozstakarmányliszt 17, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tőkmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Nyersbőr. Legutóbbi jelentésünk óta a budapesti nyersbőrpiacra a marhabőr ára kilogrammonként 5 fillérrel ocsóbb lett. Árak: marhabőr, magyar, minden súlyban 45, tarka, 45 kilóig 55, nehezebb 65; borjubőr, rövid lábbal, 6.65 kilóig 80, nehezebb 72 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 11—11.20, másodrendű 9.25—10, harmadrendű csomagolásra 6.50—8.50, lucernaszéna 11.25, alomszéna elsőrendű 5—6, zsupszalma másodrendű 7.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 17—19, béles szalma átlagárban 7.50 pengő métermázsánként. — Cirokmagban üzletkötés nem volt.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 62—64, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 62—64, 1½—2 éves üngök 58—61, 1½—2 éves tinók 58—61, fiatal, friss fejűs tehén 85—95 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű élő belföldi szópós borju 68—76, kivételesen 84, másodrendű 60—67, harmadrendű 45—58, élő bárány 48—62 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislefogás ürök, páronként 190 kg, vagy ezen felüli súlyban 48—54 fillér, prima hízott bárányok, páronként 80 kg körül 48—54 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban etetés-itatás után másálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 50, közép 38—48, bika közép 34—44, tehén közép 40—49, gyanke 31—36, növendék 36—46, esontozni való marha 19—24 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 78—86, középminőségű sertés 86—88, nehéz sertés 88—90, keresztezett 94—96 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felső, fehér pecsenye, hosszu, gömbölyű felső 120—240, fartsó, lapocka, puhahátszín 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 60—120 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felszeletelt comb 120—320, sütnivaló 120—260, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 140—180, gerinc, lapocka 100—130, pörköltnek való 80—100, bárányhús hátulja 140—200 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 160—230, friss comb, tarja, lapocka 140—160, friss oldalas 120—160, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 150—260, vidéki 180—260, olvasztani való szalonna 120—140, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, hárj 126—140, zsiros tepertő 160—180, helybeli sertézsír 136—140 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 200—400, csirke 160—250, káppan 350—500 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyuk 150—200, csirke 200—320, hizott ruca 200—250, lud, hizott 200—250, pulyka, hizott 190—220, sovány 160, ludmáj 800—1700 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 8—10, főzöttojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrben darabonként 250—400, kifejtve bőr nélkül 120—140, szarvascomb 200—260, gerinc 450—500, lapocka 140—180, többi része 60—100, vaddisznó gerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként. Fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 300—450, csuka 240—360, ponty 120—220, kárász 120—160, compó 180—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32, lefőzött 10, aludt tej 100, tejszín 200—260, tejföl 100—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10 dekás csomagolásban 400—480, főzövaj 300—360, szedett vidéki 300—320, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 50—70, juhtúró 180—210, kevertúró 140—200, liptói túró 180—240, juhsajt 220—260, sajt, ementáli, hazai 280—440, trappista, hazai 180—280 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, borsó, hántolt feles 46—80, bab, fehér, aprószemű 26—32, nagyszemű 44—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa karotta 20—70, sárgarépa 12—20 fillér kilogrammonként. Zeller kilogramma 56—70, petrezselyem kilogrammonként 14—24, kevert zöldség 20—26, kalarabé öszi fajta 20—28, karfiol 110—130, vöröshagyma makói 46—66, közönséges 60, fokhagyma kilogramma 40—80, cékla 16—26, fejeskáposzta hazai 20—32, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 26—46, vöröskáposzta hazai 26—40, fejessaláta hazai 10—50, fodorssaláta hazai darabonként 230—270, torna hazai 50—160, burgonya, öszi rózsá 16—20, nyári rózsá 22—26, Ella 14—16, közönséges 12—14, kifli 24—32, tömör csiperkegomba 240—440, száritott gomba 600—1800 fillér kilogrammonként. Fekete retek 16—36, hónapos retek csomója 20—50, ugorka udjóság 400, ecetes ugorka 100, paradicsom főzve literje 60—80, savanyított zöldséppaprika 100—140, sóska 260—350, paraj 30—60 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Alma, nemes fajta 80—180, közönséges 60—100, körte nemes fajta 80—240, szilva 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 80—100, dióbél 240—320, héjazott mogyoró 400—480 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként, budapesti paritásában értendőek és magyar átlagminőségű, azonnal szállítandó árua vonatkozású. Wohltmann, étkezésre 7.80—8, Wohltmann, ipari 5.50—5.75, Krüger, étkezésre 8—8.20, Ella, étkezésre 10.50—11. Nyári rózsá, étkezésre 15.50—16.50, Öszi rózsá, étkezésre 12—13 pengő métermázsánként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 320—360, félédes, gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 96—110, pergett méz 128—160, házi sziniszappan 120—160, közönséges 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édesnemes paprika 1.25—1.70, félédes paprika 80—90, rózsapaprika 55—65, másodrendű paprika 40—50, harmadrendű paprika 25—30, csöves fűzerpaprika fűzereként 1.60—2.50 pengő. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.25—1.50, rózsapaprika 70—80, másodrendű paprika 30—40, harmadrendű paprika 20—25, csöves paprika 40—45 pengő kilogrammonként.

Szesz és szeszszitalok. A szeszüzletben detailforgalomban finomított és denaturált szesz változatlanul áron kelt el. Gyümölcspálinka. Törkölyszesz ára változatlan, egyes távolabbi állomásokról ocsóbb áron voltak ajánlatok, azonnali szállításra. Szilviorium (vörös) nyári áru 3.70—3.80 pengő, szilviorium (kék) öszi áru 4.20—4.30 pengő, seprőszesz 3.20—3.40 pengő kelt el a termelői állomás, 10.000 literforinként + 3 százalékos forgalmiadó.

Fapiac. Fenyőfában az árak egy-két pengős lemorzsolódása folytatódott. Lombfában alig van üzlet, tűzifában az importárú nyomja a piacot, mert román búkkhasáb már 305 pengőért, szlovenszkói áru 295—300 pengőért kapható budapesti paritásában. Belföldi búkkhasábra ára 315—318 pengő, friss búkk 240—260 pengő, tölgy és cser, 2 éves 260—270 pengő vagyonként Budapesten.

Idegen pénnek vételi és eladási ára 1932. évi március hó 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 21.45 (21.85); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.31); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Cseh korona 16.94 (17.04); szerb dinár 9.91 (9.99); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 63.95 (64.45); olasz lira 29.45 (29.75); oláh lei 3.48 (3.54) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ BT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Gyűjtünk előfizetőket a VASÁRNAP számára!

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszáló

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcséplőkészletek, szecs kavagók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépezetgyártái szerezhető be legjutányosabban.